

"Ik had nog nooit gevlogen"

Studente ordent kerkarchief op Aruba

Dirk de Hoog

Afgelopen zomer bracht Mariëtte van Selm drie maanden door op het eiland Aruba. Ze zocht daar het archief uit van de Protestantse Gemeente. Vijf ladenkasten vol papier, kranteknipsels, foto's en avondmaalsbestek ploegde ze door.

"In de lift van het hoofdgebouw van de VU kwam ik een docente van me tegen, mevrouw Bruggeman. Die vroeg of ik in de loop van de week een keertje bij haar langs wilde komen, want ze moest iets met me bespreken. Welk werkstuk heb ik niet ingeleverd of voor welk tentamen ben ik gezakt? vroeg ik mij af. Toen ik bij haar kwam moest ik even gaan zitten, want ze had een rare vraag. Of ik drie maanden naar Aruba wilde. De dominee van de Protestantse Gemeente op Aruba had de Wetenschapswinkel van de VU gevraagd of zij iemand kende die het kerkarchief op orde kon brengen", vertelt Mariëtte van Selm, 24 jaar en studente Niet-westerse geschiedenis aan de VU. Hoewel ze kort tevoren in een damesbladhoroscoop had gelezen dat er een 'Caribische ontmoeting' zat aan te komen, zegt ze iedereen voor gek verklaard te hebben die haar een tropisch avontuur voorspelde. "Ik woon nog bij mijn ouders en was nog nooit langer dan twee weken van huis geweest. Ik had zelfs nog nooit in een vliegtuig gezeten." De Protestantse Gemeente op Aruba bestaat sinds 1822. In 1825, toen de Lutheranen en de Nederlands Hervormden op het eiland

samengingen, kreeg de kerk haar huidige naam. Volgens Van Selm is het een kleine gemeente. "Zo'n negentig procent van de eilandbewoners is rooms-katholiek. Verder zijn er nog allerlei kleine groepjes, zoals de Pinkstergemeente en de Jehova's Getuigen. De Protestantse Gemeente maakt maar een paar procent van de bevolking uit." Ongeveer de helft van de kerkleden is autochtoon. De overigen zijn Nederlanders en Amerikanen die op het eiland verblijven. Het is een soort mengvorm van wat in Nederland de hervormde en de gereformeerde kerken zijn. De gemeente heeft twee dominees, die op vier verschillende lokaties preken.

Alles bewaren

Met een lijstje aanbevelingen op zak van de begeleidende docente, die zelf op het eiland naar de archieven was gaan kijken, toog Van Selm naar Aruba. "Ik trof vijf ladenkasten met elk vier laden aan, vol met papieren en andere spullen. Ook het zilveren avondmaalsbestek werd in de laden bewaard. Eigenlijk was het een behoorlijke troep", vertelt ze. Uiteindelijk bleek de inhoud van de laden uit verscheidene archieven te bestaan. Van de kerk zelf, van de christelijke vrouwenbond, van een christelijk schooltje op het eiland en van een fonds voor financiële ondersteuning van de kerk. "Wat ik vond, waren doopboeken, begrafenisattesten, notulen van allerlei vergaderingen, kranteknipsels over de kerk, brieven, foto's en een enorme hoeveelheid kwitanties en rekeningen. Je zou bij wijze van spreken de penningmeester van begin deze eeuw nog kunnen controleren." Van Selm vond het na overleg met haar docente niet nodig alles te bewaren, maar van de dominee mocht niets worden weggegooid. Dus verdween alles keurig geordend in mappen. Toch is het archief niet compleet: "Sommige dominees bewaarden de spullen thuis. Daarvan is veel verdwenen. Over sommige jaren is weinig terug te vinden."